

буває стилістичних ознак ліро-епічних жанрів (дума, балада), подекуди насичується романтичними елементами, характерними для казки.

Зауважені розбіжності засвідчують, що адекватність та еквівалентність перекладів не мають абсолютних вимірів. Проте навіть у такому багатогранному та складному поетичному творі, як «Енеїда» І. Котляревського, перекладачам майстерно вдалося балансувати між потребою максимально правдивого відтворення багатого художнього світу твору та зрозумілої демонстрації його іншомовному читачеві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зимомря М. Основи теорії та практики перекладу / Микола Зимомря. – Ужгород : В-во УжДУ, 1985. – 84 с.
2. Котляревський І. П. Енеїда. Ivan Kotliarevsky. Aeneid : [Translated by Bohdan Melnyk]. – Canada, Toronto : The Basilian Press, 2004. – 278 p.
3. Неборак В. В. Перечитана «Енеїда»: (Спроба сенсового прочитання «Енеїди» Івана Котляревського на тлі зіставлення її з «Енеїдою» Вергілія) / В. В. Неборак ; Львівське відділення Інституту літератури НАН України; Відповідальний редактор Є.К. Нахлік. – Львів : ЛВІЛШ, «Астрон», 2001. – 284 с. [Серія Літературознавчі студії. Вип. 7.]
4. Kotlarewski I. Eneida. Część pierwsza [w tłumaczeniu Jerzego Jędrzejewicza] / I. Kotlarewski // Antologia poezji ukraińskiej / Florian Neuwazny, Jerzy Plesniarowicz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1976. – S. 121 – 139.
5. Kotlarewski I. Eneida w tłumaczeniu Piotra Kuprysia / Iwan Kotlarewski. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2008. – 271 s.

УДК 821.161.2.09 : 26 / 28

*Ірина ДМИТРІВ,
Оксана КАФЛИК,
м. Дрогобич*

ХРИСТИЯНСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ У ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКІВ-«ЛОГОСІВЦІВ»

У статті зроблено спробу проаналізувати твори письменників-«логосівців» на історичну тематику з християнських позицій. В дослідженні визначається місце групи «Логос» у громадсько-культурному житті Західної України 20-30-рр. ХХ ст. та в українському літературному процесі міжвоєнного двадцятиліття, основна увага зосереджується на націософській концепції їхньої творчості.

Ключові слова: *Біблія, католицька література, нація, символ.*

Dmytriv I., Kaftyk O. Christian comprehension of national history in the works of «Logos» writers.

The article focuses on the analysis of the works of «Logos» writers from the Christian point of view. The place of the group «Logos» has been estimated in the cultural life of Western Ukraine in the 20-30th of the XX century and Ukrainian literature process of this period. The main attention has been paid to the national conception of their creative works.

Key words: the Bible, Catholic literature, nation, symbol.

Постановка проблеми. Об'єднання католицьких письменників «Логос» займало помітне місце в літературному житті Західної України міжвоєнного періоду ХХ століття, яке на той час характеризувалося великою розмаїтістю і підвищеною активністю. Микола Ільницький у дослідженні «Між двох світових. Літературний процес 20-х рр. у Західній Україні» називає чотири основні напрямки літературного життя міжвоєнного двадцятиліття: націоналістичний, ідеологом якого був Дмитро Донцов; радянськостановчий – на марксистських засадах; католицький – під опікою Святоюрської гори й особисто митрополита Андрея Шептицького; так званий ліберальний із загальною концепцією політичної незаангажованості й естетизму на чолі з його виразником Михайлом Рудницьким [7, 126]. Отже, у цій ідейно-художній мозаїці окреме місце посідали католицькі письменники, які, в основному, були об'єднані в групу «Логос». Їхня творчість повинна була базуватися на національній та християнській ідеях. Вони формувалися й активізували свою діяльність під впливом помітного загальнокультурного розвитку католицького руху, за підтримки католицької ієрархії, релігійних товариств, преси і видавництва.

Ярослав Грицьков'ян вважає, що до групи «Логос» потрібно відносити шістьох письменників: Григора Лужницького (відомі псевдоніми: Мар-н, Мар-син, Меріам, Б. Поляннич, Л. Корнич, Семен Ордівський, Нікі Грегор, Р. Жданич, Р. Сенечільський, Л. Нигрицький та ін.), Олександра-Миколу Моха (псевдоніми: Орест Петрійчук, Араміс, С. Лишкевич), Степана Семчука, Петра Сосенка (молодшого) і в якийсь період творчості праці о. Василя Мельника (псевдонім Василь Лімниченко) та Романа Сказинського [4, 172]. Теофіл Коструба зачисляє до цього гурту ще й маловідомого письменника й історика Адама Монтрезора, який трагічно загинув під час польсько-німецької війни 1939 р. [8, 123]. У загальний творчий контекст українського католицького руху вписується діяльність також інших письменників, критиків, публіцистів, які співтворили модель «католицької літератури», спричинилися до її поширення, а саме: Йосафат Скрутень, Іриней Назарко, Осип Назарук, Петро Ісаїв, Теофіл Коструба та ін.

Аналіз досліджень. Деякий час художня творчість «логосівців» була поза межами наукових зацікавлень літературознавців. Лише за останні роки в Україні було здійснено ряд досліджень, завдяки яким творці українського варіанту «католицької літератури», а серед них письменники «Логосу», зможуть зайняти належне місце в історії української літератури.

Непересічну вартість мають дослідження Миколи Ільницького, в яких літературознавець дає системне, цілісне, об'єктивне бачення місця «логосівців» у літературному процесі Західної України між двома світовими війнами. Праці Ярослава Грицков'яна, Богдана Романенчука, Оксани Веретюк, Тараса Салиги подають історико-літературний аналіз діяльності «Логосу».

До детальнішого літературознавчого осмислення художньої спадщини «логосівців» спричинилися дослідження Лілії Гром'як, яка розглянула їхню творчість у контексті християнської ідеології та національного самоусвідомлення, яке було притаманне міжвоєнному періодові ХХ століття. У її літературознавчих працях зроблено спробу визначити домінуючі мотиви у поезії «логосівців», простежити жанрові особливості творчості. Основну увагу Л. Гром'як приділила вивченню творчої спадщини о. Василя Мельника (Лімниченка), охопивши майже усі грані його творчої та громадської діяльності.

Ідейно-естетичну концепцію творчості «Логосу» досліджувала Наталія Вівчарик. На тлі цього літературного об'єднання дослідниця виокремила постать Григора Лужницького, здійснивши комплексний аналіз прозової, драматичної та поетичної спадщини письменника з метою докладного та усебічного вивчення й інтерпретації його художніх творів.

Отже, за останні двадцять років з'явилася значна кількість літературознавчих розвідок, присвячених творчості «логосівців», які викликали серйозне наукове зацікавлення «католицькою літературою», однак багато її аспектів ще чекає свого дослідника.

Мета статті – проаналізувати особливості художнього осмислення української історії у творчості поетів групи «Логос» з позицій християнства. Звідси випливають конкретні завдання дослідження: визначити місце «логосівців» у громадсько-культурному житті Західної України 20-30-рр. ХХ ст. та в українському літературному процесі міжвоєнного двадцятиліття, зосередивши особливу увагу на націософській концепції їхньої творчості; простежити художні проєкції біблійних подій на українську історію; з'ясувати, якими художніми засобами послуговувалися католицькі письменники при висвітленні історичної тематики.

Виклад основного матеріалу. Група «Логос», окрім літературної діяльності, відзначається великою активністю у культурно-освітній сфері, зо-

крема у «пресовому апостольстві», основним завданням якого було утвердження католицького світогляду. Ідейними засадами творчості «логосівців» була християнська мораль, популяризація релігійної тематики та християнської етики, яка, на думку католицьких письменників, єдина могла протидіяти наступові комуністичної, атеїстичної ідеології, утверджувати державницьку та національну ідею. Своєю ідеологічною поставою угруповання «Логос» викликало активну критику з боку лівих видань. Діяльність «логосівців» була насамперед діяльністю світоглядною, боротьбою за вплив на суспільну свідомість, протидією зростаючим впливам прокомуністичних угруповань. Програма групи виникла як опозиція до войовничого матеріалізму й була пов'язана з духовним світовідчуттям, католицькою етикою та релігійним розумінням призначення митця [2, 19].

«Логосівці» виразно декларували свою приналежність до «католицької літератури» і намагалися окреслити поняття «католицький світогляд» та «католицька література». Теоретики «католицької літератури» з об'єднання «Логос» (О. Мох, Т. Коструба) не обмежували сфери мистецтва, не ставили якихось вимог до тематики художніх творів, але радили підходити до її осмислення й представлення з ідей персоналізму і неотомізму, опираючись на працю Ж. Марітена «Мистецтво і мудрість» та виходячи з учення І. Канта про естетичне задоволення (насолоду) як мету художньої творчості. «Логосівці» завжди шукали гармонії між наукою і вірою, а одним із основних їхніх мистецьких та ідеологічних завдань було узгодити розум та ідею Бога. Бог визнається першопричиною буття й першоосною всіх світоглядних настанов людини. Неотомістська естетика базується на ідеї підкорення мистецтва, митця служінню Богові, Церкві. Ідея християнського персоналізму дозволяла створити культ окремої особистості, врятувати її від асиміляції з масою. Отець Василь Мельник (Лімниченко) пише, що для християнських персоналістів «кожна одиниця – це окремий світ Божий [...], це цінність, вартніша від усієї вселенної. Бо ця одиниця – це Божа подоба! [...] Християнські персоналісти – це правдиві демократи. І саме тому [...] вони не дають покорити себе інстинктам маси. Вони взагалі всякі інстинкти особистого і збірного життя людей намагаються піддати під кермо розуму» [10, 594].

В умовах, які склалися в Україні у міжвоєнний період ХХ століття, великої ваги набуває теза про те, що «правдивий католицизм є противенством денаціоналізацій» [9, 197], а Г. Лужницький, один із очільників «Логосу», називає підвалини «українського» католицизму: «земля-батьківщина, родина, любов ближнього, праця у повній відданості Богові – це підвалини того світогляду, який, незалежно від віровизнання українця, є по своїй суті католицький» [9, 202].

Отже, спираючись на ідеї християнського персоналізму та волонтаризму, «логосівці» створювали культ духовно сильної особистості, яка була здатна розпізнати негативні суспільні явища і протистояти їм з позицій практикуючого християнства. Таким чином, у комунізмі католицькі письменники вбачали загрозу не лише для держави, а й для кожної людини, яка покликана гармонійно розвиватися, дотримуючись, насамперед, Божих законів з чіткою ієрархією вартостей, серед яких особливе місце посідає любов до свого народу. Безперечно, християнство виключає, з одного боку, будь-які форми шовінізму, агресії, а з іншого – не мириться із безпринципністю, комплексами меншовартості, боягузством на особистому і суспільному рівнях.

В художній творчості «логосівці» намагалися осмислити і художньо прокоментувати події української історії першої половини ХХ століття. Зважаючи на те, що творча спадщина письменників «Логосу» є доволі значна кількісно і багата в жанрово-стильовому плані, у нашій статті лише окреслимо основні теми і проблеми у творах на історичну тематику «логосівців», а ґрунтовніший аналіз – у перспективі майбутніх досліджень.

Найбільш всестороннім у своїй творчості був Григор Лужницький. Микола Гдакович у статті «Ідейно-естетична концепція «Поступу» називає Лужницького «візитною карткою літературної групи «Логос», найбільш обдарованою, творчою особистістю [3, 167]. Він виховувався у високоосвіченій, з давніми українськими традиціями родині Лужницьких, у щоденному житті якої завжди домінували слова: Бог, Народ і Воля. Творча біографія письменника яскрава і багатогранна. Варто згадати, що він автор понад 500 художніх, наукових, науково-популярних праць, численних публіцистичних творів, оглядів, нарисів, рецензій. Поезія не була провідною у його творчості, адже поетичний доробок Григора Лужницького порівняно незначний: збірка віршів «Вечірні смутки. Настрої» (Прага-Львів, 1924) і до двох десятків віршів.

Григор Лужницький зробив значний внесок в українську літературу своєю прозою, він працював здебільшого у жанрах сенсаційної повісті та кримінального роману. Прозові твори виходили під псевдонімами: Б. Полянч, Р. Жданич, Р. Сенечільський, С. Ордівський. Починаючи з 1927 року і до війни щорічно, з'являються нові оповідання, есе, нариси спогади: «Або плач або кров» (1927), «Смерть Куна з Кунсвальду» (1927), «Свист» (1927), «Перша ніч» (1928), «Мій перший подвиг» (1928), «Чорний сніг» (1928), «Генерал барон Гатаяма» (1928), «Марево війни» (1928), «Кімната з одним ходом» (1931), «Гальо, гальо, напад на банк» (1932), «Годинник з надбитим склом» (1933), «Стріл уночі» (1934) та ін. Наталія Пазунык зазначає, що тематика прозових творів Б. Поля-

нича взята переважно з українського підпільного руху в Галичині, яка після Першої світової війни опинилася під польською окупацією. Різні прояви несправедливості й бруталності окупантів, що намагалися знищити дух незалежності серед свідомого українського населення, викликали завзятий спротив борців за волю України, що виявили свою активність у підпільній організації УВО. Неабиякою спонукую до створення повістей про українське підпілля могло бути знайомство з провідниками руху – полковником Євгеном Коновальцем і полковником Романом Сушком. «Він відчував, що його праця перебуває немовби під патронатом учасників підпільного руху, тож свідомість цього зміцнювала його натхнення» [11, 256].

Починаючи з 1937 року, Григор Лужницький пише більші за обсягом прозові твори на історичну тематику. У сенсаційних (тобто пригодницьких) історичних повістях Г. Лужницького «Багряний хрест» (1937), «Срібний череп» (1937), «Чорна ігуменя» (1938) – непримиренна опозиція двох світів – українсько-козацького і російсько-московського [1, 171]. Ці твори сприймаються як трилогія, час дії – останні місяці життя Богдана Хмельницького та перші роки по його смерті. Повісті позначені негативним ставленням автора до черні та «степу». Стефанія Андрусів висловлює такі міркування про історичну прозу письменника: «Історичні повісті Семена Ордівського, безсумнівно, найбільшою мірою виражають суть ревізії козацької теми, міфу козацтва в тодішній українській національній свідомості, процесу нового структурування українського історичного дискурсу на засадах ладу, порядку, ієрархії ідеологічних та морально-етичних цінностей» [1, 182].

Виїхавши до США, письменник захоплюється пригодницькою і сенсаційно-шпигунською тематикою. Так, у 1950 р. з'являється його твір «О-313» про Європу у роки після Другої світової війни, у 1951 – «Генерал W» про наступ тоталітарних режимів комунізму і нацизму, у 1957 – «Вершники смерті» з часів Івана Виговського, у 1963 – «Замок янгола смерті» про Кирила Розумовського та Григорія Орлика, у 1969 – «Сім золотих чаш» з доби Івана Мазепи.

Григор Лужницький опрацьовував історичну тематику і в драматургії. Окрім відомих релігійних драм («Посол до Бога», «Голгота», «Ой зійшла зоря над Почаєвом», «Сестра-воротарка»), комедій («Акорди», «Муравлі»), він писав історичні драми – «Дума про Нечая», «Ой Морозе, Морозенку», «Січовий суд», «Лицарі ночі» та інші.

Протягом свого життя Г. Лужницький студював історію Церкви. Цій царині «логосівець» присвятив такі праці: «Історичні основи українського католицизму», «Християнство в країні в часах княгині Ольги»,

«Українська Католицька Церква і Козаччина», «Рим, Україна і монголи», «Микола Костомаров і переслідування української церкви на Холмщині», «Святий Йосафат Кунцевич і галицьке москвофільство», «Манівці польського католицизму – у 30-літні роковини вступлення на митрополичий престіл Кир Андрея», «Вплив української національної революції на боротьбу за автокефалію Української Православної Церкви» та ін. Список праць, присвячених Церкві, охоплює понад 150 позицій.

Таким чином, Григор Лужницький часто звертався до героїчних сторінок нашої історії, найчастіше доби козацтва, щоб в умовах наступу на Українську Церкву і Державу виховувати молоде покоління в дусі патріотизму, опираючись на засади християнського персоналізму і волонтаризму.

Ще один талановитий «логосівець» – о. Василь Мельник-Лімниченко – душпастир, проповідник, публіцист, просвітянський діяч, поет, прозаїк, драматург. Його творчість представлена збірками поезій «З війни», «Хуртовина», «Клонюсь», «Дзвонять дзвони», п'єсою «Убите щастя», повістю «Верховинець», а також публіцистикою «Українські хрестовосці» та «Релігія і життя». Л. Гром'як так відгукується про творчість письменника: «Спадщина о. В. Мельника-Лімниченка, якою б нерівною була за художньо-естетичними прикметами, свідчить про неперервність християнської традиції в українській літературі, про нездійсненність відриву релігії від національно-політичних інтересів носіїв християнської віри» [6, 818].

Історична тема у письменника Василя Лімниченка найповніше присутня у поезії. «Тематика і пафос збірок В.Мельника-Лімниченка «З війни» (1920) і «Хуртовина» (1921) – це картини і настрої, що переживалися людьми під час війни як страшна хуртовина. Мотиви смерті січових стрільців у бойових походах, страждань їх матерів, дружин, наречених, дітей супроводжувалися елегійно-драматичними настроями, які виливалися в пісні на «сумну нуту» [6, 790]. Прикметно, що свою першу збірку поет присвятив «Борцям за самостійність України».

В поезії глибоко відчувається священниче служіння о. Василя Лімниченка, він намагається збагнути перипетії української історії, особливо її трагічні сторінки у світлі біблійних подій. ХХ століття в Україні ознаменоване важкими випробуваннями як у долі конкретної особи, так і в долі нації. Тому стає зрозумілим і виправданим таке часте використання мотиву Голготи, розп'яття, страждаючої Богоматері в українській літературі. Чого варті лише такі шедеври, як «Скорбна мати» Павла Тичини та «Mater Dolorosa» («Скорбна Мати») Богдана-Ігоря Антонича. Поети католицької групи «Логос», творчість яких позначена особливим пієтетом до Богородиці, теж не оминають нагоди, щоб задекларувати образ

терплячої Богоматері як символу страждання. Прикметно, що в такому контексті образ Божої Матері часто «націоналізується», набирає ознак типової української матері, яка втрачає своїх дітей у воєнне лихоліття. Саме такою тональністю наповнений вірш о. В. Мельника-Лімниченка «На сумну нуту» із циклу «Смерть»: «Біліє в полі серед ночі / Новий з берізоньки хресток: / От там замкнув навіки очі / Її надія вся, синок...» [10, 14]. У цьому творі образ Богородиці Страждаючої виводить проникливого читача на ще ширші контекстуальні обрії, оскільки може символізувати всю Україну, яка оплакує своїх невинно вбитих синів.

У творах о. Василя Мельника прочитується апокаліптичне бачення історії людства, у цьому ключі варто розуміти й події, сучасником яких був автор: «І ця війна, ця боротьба вогниста / Згуртує всіх людей під два прапори, / Під знамено Христа і антихриста, / Із кличем змагів: «Хто кого поборе?»» [10, 151].

Підсумовуючи, зауважимо, що о. Василь Лімниченко виклав у поетичній формі програму національно-визвольних змагань, оперту на міцні християнські традиції: «Пронесім у життя невгомний протест / Проти безбожних ідей і діл! / За Христа й любов! За Марію і хрест! / Не пожаліймо наших душ і тіл!» [10, 5].

«Чи не найсильнішим ліриком» серед логосівців називає Теофіл Коструба [8, 120] о. Степана Семчука (1899-1984) – поета, журналіста, публіциста. Богдан Романенчук зауважує, що вже своєю першою збіркою «Метеори» (1924) поет задекларував увесь сенс його творчості саме у необхідності виконання кожним українцем суспільного обов'язку, продемонстрував, що він чи не найбільш активний поет поклику до боротьби за державність України [12, 242]. Твори о. Степана Семчука пронизані трагізмом, який увиразнюється через образи-символи смерті, боротьби, страждання: «Ой над Сяном тихо гнуться / Хвиля та лоза... / Ой над Сяном хрест і маки, / Іскра та сльоза... / А під вечір б'ють поклони: / Ой! Моє дитя! / У зітханнях ждуть ікони: / Тут буде борня!» [13, 6].

С. Семчукові вдалося видати такі збірки поезій: «Воскресення» (1927), «Фанфари» (1931), «Рефлексії» (1965), «Джерела» (1966), «Поєми» (1967), «Світлість думки» (1970), «Навколо світу» (1971), а також біблійні оповідання «Пророки» (1927). Він є автором декількох історико-літературних статей, зокрема «Берестейська унія», «Начерк українського письменства», «Наша Холмщина» та інших.

У поетичній збірці Олександра Моха «Про те, що люблю я» (1924), яку він видав під псевдонімом Орест Петрійчук, історична тематика відсутня, хоча Лілія Гром'як простежує у поезії окремі національно-патріотичні ідеологеми [5, 13].

Інші «логосівці» не залишили вагомої літературної спадщини, проте навіть незначний доробок свідчить про їхнє замилювання художнім осмисленням визначних історичних подій. Як зазначає Теофіл Коструба [8, 122], Петро Сосенко встиг видрукувати початок історичної повісті з часів Хмельниччини «Чайка» та оповідання «Вона явилась їм» і «Кривоокі голови» з часів визвольної боротьби 1918 року. Адам граф де Монтрезор написав «Думу про Україну». Роман Сказинський видав збірку новел «Записки олівцем», «В падолистові роковини» й оповідання «Блукання велетнів».

Висновки. У 20-30 рр. ХХ століття літературна група «Логос» була популярним і впливовим католицьким об'єднанням. Її виникнення і розвиток були мистецькою та ідеологічною відповіддю на вимогу часу. Проникнуті стурбованістю за долю свого народу, намагаючись протидіяти впливам матеріалізму, марксизму, письменники «Логосу», окрім творчої праці, проводили всесторонню суспільно-політичну діяльність. Національну історію «логосівці» осмислювали в контексті біблійних подій, відповіді на актуальні питання часу знаходили на сторінках Святого Письма. Їхні твори на історичну тематику засвідчують невідривність істинного патріотизму від міцних християнських підвалин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрусів С. Семен Ордівський: «сенсаційні» повісті / Стефанія Андрусів // Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст. : [Монографія]. – Львів : Львівський національний університет імені І. Франка, 2000; Тернопіль : Джура, 2000. – С. 171 – 181.

2. Веретюк О. Українське літературне життя у міжвоєнній Польщі: Видання. Постаті. Українсько-польські літературні контакти : навчальний посібник / Оксана Веретюк. – 2-е вид., доп. – Тернопіль : Тернопільська крайова організація Національної Ліги українських композиторів, 2001. – 123 с.

3. Гдакович М. С. Ідейно-естетична концепція «Поступу» (1921 – 1931 рр.) / М. С. Гдакович // Записки Львівської наукової бібліотеки імені В. Стефаніка : збірник наукових праць. Вип. 7 / 8. – Львів, 2000. – С. 163 – 172.

4. Грицков'ян Я. Українські католицькі письменники міжвоєнного двадцятиліття : Група «Логос» / Ярослав Грицков'ян // Записки НТШ. Праці філологічної секції. – Львів, 1995. – Т. ССХХІХ. – С. 170 – 178.

5. Гром'як Л. М. Особливості християнської поезії в Західній Україні 20 – 40 років ХХ століття : Мотиви, жанри, поетика : Львівська група письменників «Логос»: 10.01.01. – Автореф. дис. ... канд. філолог. наук. / Лілія Гром'як. – Тернопільський державний педагогічний університет імені В. Гнатюка. – Львів, 2000. – 17 с.

6. Гром'як Л. М. Отець Василь Мельник – письменник Василь Лімниченко / Лілія Гром'як // Мельник Василь, о. (Василь Лімниченко). Релігія і життя (поезія, проза, драма, публіцистика, релігійні статті) / [за заг. ред.

проф. Р. Гром'яка; упорядник і післямова Л. Гром'як]. – Тернопіль : Збруч, 1999. – С. 783 – 828.

7. Ільницький М. Між двох світових, літературний процес 20-х рр. у Західній Україні / Микола Ільницький // Дзвін. – 2005. – № 2. – С. 123 – 137.

8. Коструба Т. Що таке «католицька література». Огляд української літератури в 1918-1938 рр. / Теофіл Коструба // Життя і Слово. Квартальник для релігії й культури. – Ватерфорд, 1948. – Ч. 1-2. – С. 55 – 68; 115 – 126, Ч. 3-4. – С. 238 – 250.

9. Лужницький Г. Історичні основи українського католицизму / Григор Лужницький // Логос. Богословський кварталник. – 1954. – Т. 5, кн. 3, липень-вересень. – С. 196 – 202.

10. Мельник В., о. (Василь Лімниченко). Релігія і життя (поезія, проза, драма, публіцистика, релігійні статті) / Василь Мельник / [за заг. ред. проф. Р. Гром'яка; упорядник і післямова Л. Гром'як]. – Тернопіль : Збруч, 1999. – 830 с.

11. Пазуняк Н. Художня проза Григора Лужницького-Полянича / Наталія Пазуняк // Записки НТШ : збірник праць і матеріалів на пошану Григорія Лужницького (1903 – 1990). – Львів, 1996. – Т. ССХІІ. Філологічна секція. – С. 256 – 264.

12. Романенчук Б. Західноукраїнська література між двома світовими війнами : 1919-1941 роки / Богдан Романенчук // Записки НТШ : збірник праць і матеріалів на пошану Григорія Лужницького. – Львів-Нью-Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1996. – Т. ССХІІ. – С. 232 – 255.

13. Семчук С., о. Метеори : Поезії / Степан Семчук. – Прага – Львів, 1924. – 38 с.

УДК 821.111.09(092)

*Юлія ДЯКІВ,
м. Дрогобич*

ХАРАКТЕР РЕЦЕПЦІЇ ТВОРЧОСТІ БЕРНАРДА ШОУ В ОЦІНКАХ АНГЛОМОВНИХ КРИТИКІВ

Стаття присвячена висвітленню специфіки реценції творчості Бернарда Шоу. З цією метою проаналізовано інтерпретаційні підходи представників англomовної критики.

Ключові слова: *творчість Бернарда Шоу, драма, реценція, інтерпретація тексту.*

Dyakiv J. The specific character of the reception of Bernard Shaw's work in the appraisals of the English-speaking literary critics

The article deals with the defining of the reception specifics of Bernard Shaw's work. The interpretative methods of approaching in the English-speaking criticism have been analyzed with that end in view.

Key words: *Bernard Shaw's work, drama, reception, text interpretation.*